

Operation for sledgigt i ankelleddet

De indledende undersøgelser hos Capio har vist, at du har slidgigt i ankelleddet i en grad, som vi kan tilbyde at afhjælpe med operation. I det følgende kan du læse om operationen og forløbet før og efter.

Fødder er forskellige fra person til person, og derfor giver vi individuel behandling og vejledning til den enkelte patient. Informationen vil derfor ikke fuldstændig give dig svar på, hvad der skal ske i dit tilfælde. Du må endelig spørge, hvis der er noget du er i tvivl om.

HVORFOR FÅR MAN SLIDGIGT I ANKELLEDD- DET?

Vi er ikke altid i stand til at forklare, hvorfor der opstår slidgigt i ankelleddet. Hos nogle patienter skyldes slidgigten, at der tidligere har været brud på leddet eller andre skader. Hos andre ødelægges ledbrusken af leddegigt eller en anden gigtsygdom.

BEHANDLING

Har man kun lette gener, skal man vente med operation og i stedet forsøge med at bruge andet fodtøj. I nogle tilfælde kan generne afhjælpes med gigtmedicin eller en blokade.

TO FORMER FOR OPERATION

1. Ankelleddet gøres stift

Ved operation fjernes resterne af ankelleddet. De to flader, der er tilbage, låses sammen med skruer (eller et marvsøm).

2. Kunstigt ankelled

Ved operation fjernes en del af den ødelagte brus og knogle fra ankelleddet og der indsættes et kunstigt led, der består af tre dele: En metal-del på skinnebenet, en metaldel på rullebenet og derimellem en skive af polyethylen (stærkt plastik). Der bruges ikke cement til at sætte protesen fast.

Der er tale om en teknisk krævende operation, og der er en risiko for komplikationer. Genoptræningsforløbet er langvarigt. Operationen varer ca. 90 minutter.

SUPPLERENDE INDGREB

I en del tilfælde er det nødvendigt at supplere operationen med andre procedurer. Det kan være at rette bagfoden op og gøre et eller flere af bagfodens led stive eller at rekonstruere led-bånd.

I nogle tilfælde vælger vi at gennemføre indgrebene under den samme operation, i andre tilfælde må der foretages to operationer med 3-6 måneders interval.

ANDRE BEHANDLINGER

Der er tilfælde af svær slidgigt, hvor vi ikke kan anbefale, at der indsættes et kunstigt ankelled - f.eks. på grund af svær fejlstilling af anklen. I

de tilfælde prøver vi med smertestillende behandling og en stivgørende bandage, eventuelt en støvle med gængesål. Hvis det ikke hjælper tilstrækkeligt, må man gøre ankelleddet stift.

FORVENTNINGER TIL OPERATIONEN

80-85 % af patienterne bliver tilfredse med resultatet af operationen. De øvrige patienter har ikke opnået et resultat, der svarer til deres forventning - ofte fordi de fortsat har smerter. Der er som regel en bevægelse i det kunstige ankelled på 30 grader.

Nogle af de patienter, der har fået indsat et kunstigt led eller en stivgørende operation oplever, at de halter ganske lidt, når de går, selv efter flere måneders træning. Det kan være den pris, man må betale for at blive fri for smerter.

UNDERSØGELSE FØR OPERATIONEN

Inden en operation kommer du til undersøgelse hos en speciallæge. Du får taget røntgenbillede, og på basis af billederne vælger lægen den operationsteknik, der er bedst egnet i dit tilfælde.

I nogle tilfælde er der også brug for en CT-scanning af foden. Lægen bestiller i så fald denne med det samme, men der kan være ventetid på at komme til undersøgelsen.

BEDØVELSE

Inden operationen taler du med en narkoselæge om den type bedøvelse, der vil blive brugt. Du får samtidig udleveret en folder om bedøvelsen.

FORBEREDELSE INDEN OPERATIONEN?

Vi anbefaler, at du vasker dine fødder grundigt med sæbevand og undlader at smøre dem ind i creme. Neglelak skal være fjernet.

Vær opmærksom på, at hvis du får sår eller rifter på foden, skal du kontakte os, da det kan betyde, at operationen må udsættes.

PÅ OPERATIONS DAGEN

På operationsdagen møder du op i receptionen, hvor du henvender dig til personalet.

Det er vigtigt, at du møder fastende. Du har ved forundersøgelsen fået udleveret information om

bedøvelsen, hvor du kan læse hvordan du fast-er. Hvis du ikke er fastende må vi aflyse operationen.

OPVÅGNING EFTER OPERATIONEN

Når operationen er afsluttet, bliver du kørt hen på opvågningsstuen. Du vil typisk være uden smert-er i adskillige timer på grund af bedøvelsen, men du vil få supplerende smertebehandling, når der er behov for det.

Når du er vågen, bliver du kørt på sengeafdeling-en, hvis der er planlagt indlæggelse.

Du får information om, hvordan operationen er gået, enten inden udskrivelsen eller ved den første ambulante kontrol.

NÅR DU UDSKRIVES

I de fleste tilfælde er det nødvendigt med indlæg-gelse i en dag efter operationen. I visse tilfælde, kan man dog udskrives på operationsdagen.

Hvis du udskrives samme dag, skal en anden hente dig, og der skal være en voksen hos dig til næste dag, fordi du har været bedøvet.

Du skal selv arrangere hvordan du kommer hjem.

FORLØBET EFTER OPERATIONEN

Efter operationen vil du blive informeret om eventuelle særlige forholdsregler, og du vil få at vide, hvornår du skal møde til kontrol i ambulatoriet, eller hvornår du skal gå til din læge.

Forløbet efter stivgørende operation

Du får en gipsbandage på, og der tages et rønt-genbillede. Som regel må der støttes forsigtigt

på bandagen. Du får udleveret krykkestokke, så du kan aflaste den opererede fod.

Du skal gå med bandagen i 8-10 uger. Du må støtte forsigtigt på foden inden for smertegræn-sen i hele perioden.

Du kommer til kontrol i ambulatoriet ca. 3 uger efter operationen. Du får fjernet gipsen, vi tilser sårene, og trådene fjernes.

Du kommer til kontrol igen efter yderligere 3-4 uger. Gipsbandagen lægges om, og der tages igen røntgenbillede.

De færreste, som har fået opereret ankelledet stift, har brug for genoptræning, hvor man bliver vejledt af en fysioterapeut. For de fleste er det nok at træne ved at gå.

Forløbet efter operation med kunstigt an-kelled

Du får lagt en Walkerbandage. Forbindingen skiftes efter 2 døgn, og vi tilser såret.

Du får udleveret krykkestokke, så du kan aflaste den opererede fod. Du må støtte forsigtigt på foden inden for smertegrænsen i hele perioden.

Du begynder med genoptræning dagen efter ope-rationen. Du skal øve dig i at gå med det kun-stige led med støtte inden for smertegrænsen. Der tages et røntgenbillede for at kontrollere re-sultatet af operationen, inden du udskrives.

Du kommer til kontrol i ambulatoriet ca. 3 uger efter operationen. Vi tilser sårene, og trådene fjernes. Hvis sårene tillader det, begynder du med bevægeøvelser af ankelledet uden belas-ning, og du bliver vejledt af en fysioterapeut.

Du skal fortsætte med at gå med Walkerbanda-

gen i i alt 6 uger, men efter trådene er fjernet, er det ikke nødvendigt at sove med bandagen.

Du henvises til genoptræning hos en fysioterapeut ved udskrivelsen.

GENNEMSIVNING AF FORBINDINGEN

Kontakt venligst sårsygeplejerske på Capiro CFR.

MEDICIN MOD SMERTER

Du får smertebehandling med Panodil (1 gram 3-4 gange dagligt) typisk i 14 dage og supplerende behandling med morfin (ofte i 14 dage), som du får udleveret recept til.

DU KAN FOREBYGGE HÆVELSE

Holder du foden højt de første dage efter operationen, kan du modvirke, at foden hæver endnu mere. Det hjælper også på den dunkende smerte efter operationen. Det er gavnligt at hæve fodenden i sengen, når du skal ligge ned.

Hævelse og udvikling af en eventuel blodprop kan forebygges ved at vippe i ankelleddet og på den måde lave vene-pumpe-øvelser – hvis bandagen tillader det. Ellers kan du skiftevis spænde og afspænde lægmusklen.

BAD

Bandagen må ikke blive våd. Du skal derfor have en plasticpose om forbindingen, når du bader.

HVORNÅR MÅ JEG GÅ PÅ ARBEJDE IGEN?

Du kan forvente, at du har brug for 4-12 ugers sygemelding, afhængig af hvilken slags arbejde du har. Har du stillesiddende arbejde og mulighed for at sidde med benet oppe, kan du gå på arbejde væsentligt tidligere.

BILKØRSEL

Det er ikke forsvarligt at køre bil, så længe du ikke kan have en almindelig sko på.

KOMPLIKATIONER

Omkring 10 % af patienterne får problemer med infektion, dårlig eller manglende heling af hud eller knogle, eller at protesen ikke vokser fast. Hvis huden eller knoglen ikke heler, som den skal, kan det medføre en ny operation. Det sker i cirka 4 % af tilfældene.

Få procent udvikler blodprop i venerne i det opererede ben. Det giver hævelse af benet og eventuelt let feber og smerte. Afhængigt af hvor blodproppen sidder, behandler vi med blodfortyndende medicin.

Fungerer det kunstige ankelled ikke, eller opstår der dyb betændelse, kan det kunstige led fjernes og leddet gøres stift. Kun i sjældne tilfælde kan en ny protese indsættes.

Man kan komme til at beskadige nervegrene under operationen. Det vil medføre nedsat eller manglende følesans i det område, nerven forsyner.

RISIKO FOR SÆRLIGE KOMPLIKTIONER

Nogle sygdomme og medicinske behandlinger giver en øget risiko for komplikationer. Det drejer sig for eksempel om sukkersyge, leddegigt, alkoholisme og knogleskørhed. Det er derfor vigtigt, at du gør os opmærksom på, om du fejler noget og tager medicin. Du får udleveret et spørgeskema, hvor vi blandt andet spørger om det.

DET BØR DU UNDGÅ

- **Rygning.** Vi opfordrer på det kraftigste til, at du IKKE ryger, idet rygning øger risikoen for komplikationer
- **Gigtmedicin.** Vi anbefaler, at gigtmedicin (NSAID-præparater) undgås efter operationen, da præparaterne hæmmer helingen af knoglerne, og at protesen vokser fast

Hvis du er i medicinsk behandling for leddegigt, anbefaler vi pause med visse typer af medicin (f.eks. Embrel og Humira) op til operationen og i perioden efter på grund af øget risiko for infektion. Du skal aftale dette nærmere med din gigtlæge.

KONTAKT

Er der noget, du er i tvivl om, eller har du yderligere spørgsmål, er du altid velkommen til at ringe til os.

Hellerup: 3977 7070

Odense: 6548 7070

Aarhus: 8612 1186

Skørping: 9839 2244

Viborg: 8725 0899

Telefontider:

Mandag-torsdag kl. 8.00-17.00

Fredag kl. 8.00-16.00

info@capio.dk

www.capio.dk

○ **Hellerup**
Hans Bekkevolds Allé 2B
2900 Hellerup
Tlf.: 3977 7070

○ **Odense**
Pantheonsgade 25
5000 Odense C
Tlf.: 6548 7070

○ **Aarhus**
Margrethepladsen 3
8000 Aarhus C
Tlf.: 8612 1186

○ **MR Aarhus**
Morten Børups Gade 8
8000 Aarhus C
Tlf.: 8612 1200

○ **Viborg**
Stadion Allé 7
8800 Viborg
Tlf.: 8725 0899

○ **Skørping**
Himmerlandsvej 36
9520 Skørping
Tlf.: 9839 2244

info@capiro.dk • capiro.dk

Telefontider:

Mandag-torsdag kl. 8.00-17.00

Fredag kl. 8.00-16.00

Capiro

Del af Ramsay Santé